

o vyst'ahovaní, ktorú vydalo vojenské veliteľstvo v Parkani pod č. 2320-38 zo dňa 29. 11. 1938. V nej – ako sme sa presvedčili – bolo napísané, že si môžeme odvieť všetok živý aj mŕtvy inventár. Keďže nás už naspäť nepustili, museli sme odísť s časťou zariadenia. V dôsledku toho tam zostali: 12 kusov hovädzieho dobytku, 2 kone, 8 ošípaných a asi 100 kusov hydiny. Okrem toho väčšie množstvo obilia, kukurica, zemiaky, repa, slama a hospodárske, strojné a ručné zariadenie. Podobne aj celé bytové zariadenie.

K tomu udávam, že štátny cestár Jozef B., bytom v Bátorových Kesách, 16. 12. 1938 bol v Parkani uväznený osobitne vo vojenskej väznici, a to za to, že bol členom Slovenskej ligy.¹ Po menovanom sme pátrali, ale zostal nezvestný. Nevieme, čo sa s ním stalo. Predpokladáme, že mu niečo vykonali. Viac udať neviem.

Podpísané a prečítané.

D. a h.

Svedok
strážmajster V. Drábek, v. r.

Vlastnoručný podpis:
Pavel M., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

¹ Slovenská liga vznikla 22. 10. 1920 ako sesterská organizácia Slovenskej ligy v USA s cieľom národného a kultúrneho rozvoja Slovenska.

144

8. december 1938, Ríšňovce.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s Antonom K., predtým kolonistom v obci Bátorove Kosihy – kolónia Mikulášov sad, ktorý vypovedal o nedôstojnom správaní maďarských žandárov voči jeho tehotnej manželke a o okolnostiach vyhostenia celej rodiny z okupovaného teritória.

Zápisnica

Dostavil sa Anton K. a udáva:

Bol som pridelený do kolónie Miklósháza (*Mikulášov sad*) v katastri obce Bátorova Kesa (*Bátorove Kosihy*), okres Parkán (*Štúrovo*), kde som mal pridelené 52 1/2 kat. jut. pôdy, ktorú som kúpil od Juraja M. Tento ju dostal pridelenú od Kessekej poľnohospodárskej spoločnosti so sídlom v Ružomberku (*Agricola*). Tam som býval od roku 1932 so svojou rodinou. Som slovenskej národnosti a nebol som legionárom. Povolanim som roľník.

Keď bola vyhlásená mobilizácia, narukoval som. Keď naše územie bolo obsadzované, pre nutné rodinné dôvody som dostal 6 dní dovolenky. Vojenskú výstroj som odovzdal jednému pánovi poručíkovi z našej jednotky, aby mi ju Maďari nezobrali.

Dňa 14. 11. ma zobrali aj s mojou manželkou a s ostatnými nás odviezli do Parkána (*Štúrovo*). Na moju prosbu dali manželku do nemocnice, lebo bola vo vysokom stave tehotenstva. Tam ju ponechali a 1. 12. 1938 sa ku mne vrátila aj s dieťaťom. Ten istý deň nás zo zabratého územia vypovedali. Manželku som nemohol zobrať so sebou, lebo by takú cestu nevydržala. Četníci mi

však nariadili, že musí ísť so mnou. Keď som požiadal veliteľa vojenskej stráže, mohol som ju tam nechať. Keď sme prišli z Parkána (*Štúrovo*) z kasární, o 23.30 som sa hlásil na četnickej stanici, že sme sa vrátili a požiadal som kľúče od svojho bytu. Povedali nám, že kľúče dostaneme až ráno od starostu. Zatiaľ s nami spisovali zápisnicu. Pritom mi povedali: Poďte sem, Vy hlúpy Slovák. Bolo by Vám treba odrezat' hlavy, postrieľať ako psov a hodiť do Dunaja.

Musel som tam zanechať majetok aj s inventárom. So sebou som si mohol vziať len veci, ktoré sa mi vmestili na voz mimo rádia, bicykla a jazdeckého sedla.

Iné neviem nič vypovedať.

Svedok:
strážmajster Srb

Anton K., v. r.
stránka

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

145

9. december 1938, *Dunajská Lužná–Nové Košariská*.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Evou H., predtým obyvateľkou obce Horná Potôň, ktorá vypovedala, že po rabovaní maďarským civilným obyvateľstvom a po vyhnaní ostatných Slovákov rozhodla sa opustiť okupované územie, kde zanechala nehnuteľný majetok.

Protokol

Eva H. udáva:

Po obsadení zabratého územia maďarským vojskom prišlo maďarské obyvateľstvo na samotu Benkova Potoň-Lúka (*Horná Potôň*) a rabovalo. Rabovačkou som nebola poškodená, lebo nebolo čo vziať. Našich susedov Slovákov maďarské obyvateľstvo a orgány z Maďarska vyhánali. Keď nás susedia opustili a ostali sme sami Slováci, z obavy pred maďarským nátlakom a obyvateľstvom sme sa 8. 12. 1938 z Maďarska odsťahovali.

Na mieste sme zanechali rodinný domček a 997 siah lúky. Všetko v úhrnnej cene 5 000 Kč. Toto bolo majetkom môjho nedospelého 6-ročného synka Ladislava B., ktorý sme kúpili za sirotské peniaze.

Násilie na mojej osobe a na mojich príbuzných maďarské orgány nepáchali.

Protokol po predčítaní podpísaný.

Svedkovia:
práporčík Petira, v. r.
strážmajster Kasanický, v. r.
strážmajster Kadlec, v. r.

Oznamovateľka:
Eva H., v. r.